

Тема: Виробничо-ситуаційні завдання з інвентаризації господарських засобів, їх списання та аналізу економічної діяльності господарства

- 1. Проведення інвентаризації господарських засобів**
- 2. Списання господарських засобів**
- 3. Погіршення техніко-економічних показників роботи електрогосподарства**

1. Інвентаризація - це перевірка і документальне підтвердження наявності та стану матеріальних та інших цінностей, основних засобів та вкладень підприємства, розрахунків і зобов'язань, звірка фактичної наявності з даними бухгалтерського обліку, врегулювання виявлених різниць та відображення результатів інвентаризації в обліку. Інвентаризації підлягає все майно підприємства, яке реформується, включаючи об'єкти невикористаного призначення, діючі об'єкти, об'єкти та предмети, що передані в оренду або перебувають на реконструкції, модернізації, консервації, у ремонті, запасі або резерві незалежно від технічного стану.

Основними завданнями інвентаризації є:

- виявлення фактичної наявності основних фондів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, цінних паперів та інших грошових документів, а також обсягів незавершеного виробництва в натурі;
- установлення лишку або нестачі цінностей і коштів шляхом зіставлення фактичної наявності з даними бухгалтерського обліку;
- виявлення товарно-матеріальних цінностей, які частково втратили свою первісну якість, застарілих фасонів і моделей, а також матеріальних цінностей та нематеріальних активів, що не використовуються;
- перевірка дотримання умов та порядку збереження матеріальних та грошових цінностей, а також правил утримання та експлуатації основних фондів;

- перевірка реальної вартості зарахованих на баланс основних фондів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, цінних паперів і фінансових вкладень, сум грошей у касах, на поточному та інших рахунках в установах банків, грошей у дорозі, дебіторської і кредиторської заборгованостей, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів, резервів наступних витрат і платежів.

Інвентаризації підлягає все майно установи, незалежно від його місцезнаходження, і всі види фінансових зобов'язань.

Інвентаризація майна проводиться за його місцезнаходженням та за матеріально відповідальними особами. Під час інвентаризації в обов'язковому порядку проводиться констатація наявності об'єктів.

Кількість інвентаризацій у звітному році, дати їх проведення й перелік майна та зобов'язань, що підлягають інвентаризації під час кожної з них, визначаються керівником установи - крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим. Проведення інвентаризації є обов'язковим:

- перед складанням річної бухгалтерської звітності;
- при зміні матеріально відповідальних осіб (на день прийняття - передання справ);
- при встановленні фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей (на день встановлення таких фактів);
- після пожежі або стихійного лиха (повені, землетрусів та ін.) - терміново після ліквідації пожежі або стихійного лиха;
- у випадку ліквідації установи;
- згідно з розпорядженням судових та слідчих органів; при передачі майна установи в оренду;
- при передачі підприємств, установ, організацій або їх структурних підрозділів із одного підпорядкування в інше (на встановлену дату передачі).

В залежності від повноти охоплення перевіркою господарських засобів та джерел їх утворення, *інвентаризацію поділяють на повну та часткову. Повна інвентаризація передбачає перевірку всіх засобів та джерел їх утворення на підприємстві. При частковій інвентаризації перевірці підлягає певна група засобів та джерел.*

В залежності від характеру *інвентаризацію поділяють на планову та позапланову. Планова інвентаризація проводиться за планом і у строки, які затверджені заздалегідь. В свою чергу позапланова інвентаризація*

здійснюється раптово згідно розпорядження керівництва, за вимогою слідчих або контролюючих органів, при зміні матеріально-відповідальних осіб тощо.

Відповідальність за організацію інвентаризації, правильне та своєчасне її проведення несе керівник установи.

Головний бухгалтер, разом із керівниками відповідних підрозділів та служб, зобов'язаний контролювати дотримання установлених правил проведення інвентаризації.

Для проведення інвентаризації наказом керівника установи створюється комісія з числа працівників установи за обов'язкової участі головного (старшого) бухгалтера. Інвентаризаційну комісію очолює керівник установи чи його заступник.

Наказом установлюються також терміни початку та закінчення робіт з проведення інвентаризації та порядок відображення її результатів у обліку.

2.

Акт списання основних засобів (часткової ліквідації)

ННІ "Зразковий"
(найменування юридичної особи)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 12345678

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
13.09.2016 № 818

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор М.В. Добина
(посада, ініціали та прізвище)
Добина
(підпис)
«19» березня 2020 р.

Акт списання основних засобів (часткової ліквідації)

(місце складання)

Назва об'єкта	Номер паспорта	Інвентарний (номенклатурний) номер	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Номер документа	Дата складання	
				57	19.03.2020	
1	2	3	4	Первісна (переоцінена) вартість	Знос	Ліквідаційна вартість
5	6	7				
Токарний верстат FDB MASCHINEN Turner 410x1500SM	BC 1234	101412345678	Серпень 2002 р	3500,00	3500,00	—

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) від «10» березня 2020 р. № 5, на підставі розпорядження директора ННІ "Зразковий" від 02.03.2020 р. № 30 здійснила огляд об'єкта, який знаходиться складі ННІ "Зразковий" за адресою м. Чернігів, вул. Шевченка, 97 (місце знаходження об'єкта) та обліковується у матеріально відповідальній особі Козаченка С.В. (посада, ініціали та прізвище).

Коротка характеристика об'єкта: Токарний верстат FDB MASCHINEN Turner 410x1500SM. Число оборотів холостого ходу: 2000. Регулювання оборотів: так. Країна-виробник: Німеччина. Додаткові характеристики: металообробний, відстань між центрами 1500 мм, споживана потужність 4000 Вт, діаметр обробки над станиною 410 мм, габарити 2450x910x1350.

У результаті огляду комісія встановила:

1. Маса об'єкта за паспортом 150 кг

1. Акт списання основних засобів (часткової ліквідації) застосовується для оформлення господарських операцій з вибуття основних засобів (крім

транспортних засобів та документів бібліотечного фонду) у разі повної ліквідації або вибуття частини об'єкта основних засобів при частковій ліквідації.

2. Інформація про основні засоби вноситься до акта із зазначенням назви об'єкта, інвентарного (номенклатурного) номера, первісної (переоціненої) та ліквідаційної вартості, суми зносу, дати введення в експлуатацію, короткої характеристики об'єкта, технічного стану та причини списання та інших відомостей. При частковій ліквідації об'єкта основних засобів наводиться інформація про об'єкт, що залишається в експлуатації, - первісна (переоцінена) вартість, сума зносу, зміни у характеристиці об'єкта. За відсутності даних у відповідних графах проставляється прочерк. Витрати, пов'язані з ліквідацією об'єкта основних засобів, а також матеріальні цінності, які надійшли від розбирання (знесення) будівель і споруд, демонтажу обладнання та інших основних засобів, зазначаються в розділі акта «Розрахунок результатів списання об'єкта». Списання основних засобів здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

3. Акт складається у двох примірниках комісією, призначеною розпорядженням (наказом) керівника суб'єкта державного сектору, та затверджується керівником суб'єкта державного сектору. Перший примірник акта передається до бухгалтерської служби для перенесення інформації до облікових реєстрів, про що робиться відмітка, другий примірник акта залишається у матеріально відповідальній особи. 4. Для оформлення вибуття основних засобів, щодо яких ведеться груповий облік, застосовується акт списання групи основних засобів. До акта включаються об'єкти основних засобів, якщо вони мають одне і те саме призначення, однакові технічні характеристики і вартість.

3. Економічний ефект електрифікації виражається в покращенні умов праці, вивільненні робочої сили, зниженні матеріально-грошових витрат на виконання робіт і виробництво продукції, підвищення її якості та зниження собівартості. Основними економічними показниками є початкові капітальні вкладення і щорічні експлуатаційні витрати. Загальний критерій економічної

ефективності являє собою приріст національного доходу по відношенню до капітальних вкладень, що викликали цей приріст.

Метою техніко-економічних розрахунків є оптимальне вирішення поставленого завдання шляхом співставлення можливих варіантів в процесі проектування нових та реконструкції діючих об'єктів, при впровадженні нової техніки та технології, винаходів та рацпропозицій, при прийнятті будь-якого технічного рішення із запропонованих варіантів.

Порівнювати варіанти можна тільки при забезпеченні ними однакового виробничого ефекту. При цьому вирішальними є економічні показники, що виражаються у вартісному вигляді.

Один із основних показників роботи електрогосподарства - питомі норми витрат електроенергії на одиницю продукції, що випускається.

Питомі витрати електроенергії встановлюються вищестоящою організацією (трестом або головним управлінням міністерств), котрому підпорядковується дане підприємство, на кожний рік, на основі фактичних даних попереднього року з врахуванням заходів, що мають проводитись у наступному році, по удосконаленню організації виробництва та впровадженню нової техніки. На основі питомих норм підприємству встановлюються ліміти споживання електроенергії.

Щоквартально підприємство пред'являє у свою вищестоящу інстанцію звіт про виконання норм па витратах палива, тепла енергії та електроенергії по єдиній формі статистичної звітності.

Розрахунки за електроенергію, отриману від енергосистеми, виконують у відповідності з Правилами користування електричною та тепловою енергією.

Розрахунки за відпущену електроенергію проводяться по одноставочному та двохставочному тарифам. По одноставочному тарифу, що складається з плати за $1\text{кВт}\cdot\text{год}$ активної електроенергії, яка враховується лічильником, оплату проводять промислові та прирівняні до них підприємства з приєднаною потужністю до 750 кВ А .

Промислові та прирівняні до них підприємства з приєднаною потужністю 750 кВА і вище оплачують електроенергію по двохставочному тарифу, котрий включає плату за 1кВт максимального навантаження

підприємства (за 1 год) і плату за $1\text{кВт}\cdot\text{год}$ спожитої електроенергії, врахованої лічильником.

З метою стимулювання персоналу підприємства до покращення коефіцієнта потужності ($\cos\phi$) своїх електроустановок нові тарифи передбачають знижки та надбавки до вартості електроенергії за компенсацію реактивної потужності в електроустановках споживача.